

✓ **Wat is de Republiek?**

De **Republiek** der Zeven Verenigde Nederlanden is de naam van ons land in de 17e eeuw. De Republiek is een rijk en machtig land. **Amsterdam** is de grootste **stapelmarkt** van Europa. Er wonen veel kooplieden, geleerden en kunstenaars in de Republiek. Beroemde geleerden zijn **Hugo de Groot** en **Spinoza**.

✓ **Wanneer ontstaat de Republiek?**

De Republiek ontstaat tijdens de **Tachtigjarige Oorlog**. De oorlog begint in 1568. Tijdens de oorlog is er een wapenstilstand die 12 jaar duurt. Dit heet het **Twaalfjarig Bestand**. Na de **Vrede van Múnster** in 1648 hoort de **protestantse** Republiek niet meer bij het **katholieke** Spanje. De **Zuidelijke Nederlanden** blijven wel bij Spanje.

✓ **Wie is baas in de Republiek?**

Stadhouders en **regenten** besturen de Republiek. Zij vergaderen in de **Staten-Generaal** in 's-Gravenhage.

✓ **Hoe kan de Republiek zo rijk en machtig worden?**

Dat komt door de oorlogen van andere landen en de bloeiende handel van de Republiek.

Veel Europese landen vechten mee in de **Dertigjarige Oorlog**. De Republiek doet niet mee. Deze oorlog begint als een **burgeroorlog** tussen Duitse **vorstendommen** en hun **huurlegers**. Later doen ook Frankrijk, Engeland, Spanje en Zweden mee. Dit kost ze veel geld. Spanje voert ook oorlog met het **Turkse rijk**.

De kooplieden van de Republiek hebben veel succes. De handel in **graan** uit het **Oostzeegebied** is de **moederhandel**. De **VOC** heeft het **monopolie** op de

handel in **specerijen** in de **Oost**.

Onderweg naar **Batavia** stoppen de schepen in **Kaap de Goede Hoop**. De **WIC** heeft een **driehoekshandel** tussen de Republiek, Afrika en de **West**. De West ligt in de **Nieuwe Wereld**. De WIC verdient veel geld met de **slavenhandel**. De kooplieden kopen slaven en **ivoor** in Afrika. De slaven moeten werken op **plantages** in de West. De WIC brengt daarna **suiker** uit de West naar de Republiek. De Republiek heeft een **kolonie** in Noord-Amerika. Deze heet **Nieuw-Nederland**. Kooplieden handelen hier in **pelzen** en wapens met de **indianen**. De Republiek verdient ook geld met de **kaapvaart** tegen Spaanse **zilvervloeten**.

✓ **Welke landen zijn de vijanden van de Republiek?**

Zweden is de vijand van de Republiek in het Oostzeegebied. Ze willen allebei de baas zijn over de **Sont**, een belangrijke **zeestraat**.

Engeland is de grote **concurrent** in de Oost en de West. De Republiek voert ook oorlog met de legers van de Franse **vorst Lodewijk XIV**. Spanje en **Portugal** zijn concurrenten in de West.

Met zoveel vijanden heeft de Republiek een goed leger en een sterke marine nodig. Een beroemde zeeheld is **Michiel de Ruyter**.